

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

Regulatorni ured za energiju

**Pravilnik o određivanju cena javnog snabdevača električnom energijom
(Pravilnik o cenama JSEE-om)**

2011

SADRŽAJ

POGLAVLJE I	Opšti uslovi		3
Član 1	Cilj i oblast primene		3
Član 2	Definicije i tumačenja		3
POGLAVLJE II	Regulisane cene na malo		7
Član 3	Opšti principi		7
Član 4	Revizija vrednosti prihoda	Error! Bookmark not defined.	
Član 5	Godišnje ažuriranje		8
Član 6	Vanredne revizije		8
POGLAVLJE III	Vrednosti prihoda		9
Član 7	Definicija vrednosti prihoda		9
Član 8	Specifikacija vrednosti prihoda		9
POGLAVLJE IV	Maksimalno dozvoljeni prihodi		10
Član 9	Opšti principi		10
Član 10	Dozvoljene cene na malo		11
Član 11	Dozvoljeni troškovi obrtnog kapitala		11
Član 12	Dozvoljeni troškovi lošeg duga		12
Član 13	Dozvoljeni troškovi energije na veliko		12
Član 14	Troškovi koji se prenose		14
Član 15	Raspodela troškova		15
POGLAVLJE V	Metodologija tarifne strukture		16
Član 16	Metodologija strukturisanja regulisane tarifne strukture		16
POGLAVLJE VI	Prelazne i završne odredbe		17
Član 17	Službeni jezik	Error! Bookmark not defined.	
Član 18	Izmene	Error! Bookmark not defined.	
Član 19	Tumačenje		17
Član 20	Ukidanje		17
Član 21	Stupanje na snagu		17
Dodatak 1	Obračun maksimalno dozvoljenih prihoda		18
Dodatak 2	Regulisana osnovna sredstva		23
Dodatak 3	Postupak revizije vrednosti prihoda		24
Dodatak 4	Postupak godišnjeg ažuriranja		26
Dodatak 5	Postupak vanredne revizije		28
Dodatak 6	Vanredni događaji		30
Dodatak 7	Događaji više sile		33
Dodatak 8	Prelazni period		32

Na osnovu ovlašćenja iz člana 8, stav 1, tačka 1.6, člana 14, stav 2, tačka 2.16, člana 25 i člana 42 stav 1 Zakona o energetsom regulatoru br. 03/L-185, na sednici održanoj dana 30.09.2011 Bord Regulatornog ureda za energiju doneo je:

Pravilnik o određivanju cena javnog snabdevača električnom energijom (Pravilnik o cenama JSEE-om)

POGLAVLJE I

OPŠTI USLOVI

Član 1

Cilj i oblast primene

- 1 Ovaj pravilnik određuje:
  - 1.1 Metodologiju za određivanje regulisanih tarifa na malo koje naplaćuju javni snabdevači električne enregije (JSEE) za snabdevanje električnom energijom na malo; i
  - 1.2 Postupak razmatranja i podešavanje regulisane tarife na malo.
- 2 Ovo pravilo važi za sve potrošače koji se terete za naknadu regulisane tarife električne energije ("regulisani potrošači"). U skladu sa Zakonom o energetsom regulatoru, regulisani potrošači su:
  - 2.1 Svi nekvalifikovani potrošači; i
  - 2.2 Kvalifikovani potrošači, u slučaju kada regulator nije zadovoljan nivoom razvoja konkurencije koja je efektivna u snabdevanju.

Član 2

Definicije i tumačenja

- 1 Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:
  - 1.1 "Tekući regulisani prihodi" podrazumevaju prihode koje pokriva JSEE, naplaćujući redovne cene na malo od redovnih potrošača a koji se mere na osnovu obračunskog toka;

- 1.2 "Godišnje ažuriranje" podrazumeva prilagođavanje dozvoljenih prihoda i regulisanih cena na malo, ostvarenih na kraju svake odgovarajuće godine;
- 1.3 "Dozvoljeni loš dug" ima značenje dato u članu 12, stav 1;
- 1.4 "Radnim danom" se naziva svaki radni dan unutar sedmice kao što je određeno zakonima na Kosovu;
- 1.5 "Kategorija potrošača" podrazumeva klasifikaciju različitih tipova potrošača opterećenih cenom na malo. Klasifikacija treba da razmotri načine merenja aktivne energije i kapaciteta, načina potrošnje električne energije, tačke opterećenja, pritisak snabdevanja i ostale karakteristike koje imaju uticaja na troškove snabdevanja;
- 1.6 "Operater distributivnog sistema" ili „ODS“ podrazumeva nosioca licence za operatera distributivnog sistema;
- 1.7 "Naknada za korišćenje distributivnog sistema" ili „naknada DUOS“ podrazumeva redovnu regulisanu naknadu od strane ODS-a za distribuciju električne energije;
- 1.8 "Ekonomski životni vek" podrazumeva životni vek koji se koristi za obračun dozvoljene amortizacije preko regulisanih osnovnih sredstava;
- 1.9 "Faktor podele izvoza" ima značenje dato u članu 13, stav 10;
- 1.10 "EURIBOR" podrazumeva stopu isporuke za evro od strane Evropske bankarske federacije za tromesečni period, koja se pojavljuje za određenu uslugu "Reuters" u 11:00 (prema centralnom evropskom vremenu), ili, u slučaju da "Reuters" ne nastavlja sa ponudom ovih informacija, bilo koja druga usluga sa kojom se slažu ODS i regulator. Kako bi se izbeglo dvoumljenje, ovo će biti godišnja stopa;
- 1.11 "Kazna za izvoz" ima značenje dato u članu 13, stav 15;
- 1.12 "Vanredno prilagođavanje" ima značenje dato u Dodatku 5;
- 1.13 "Vanredni događaj" ima značenje dato u Dodatku 6;
- 1.14 "Vanredna revizija" ima značenje dato u članu 6;
- 1.15 "Konačna odluka" ima značenje dato u Dodatku 3, stav 9;
- 1.16 "Događaj više sile" ima značenje dato u Dodatku 7;
- 1.17 "Ulazne vrednosti" imaju značenje dato u članu 7;
- 1.18 "Revizija ulaznih vrednosti" podrazumeva reviziju određenih ulaznih vrednosti od strane regulatora;

- 1.19 “Naknada za licencu” podrazumeva iznos za plaćanje u skladu sa članom 7 Pregleda taksi koji izdaje regulator i koji se može menjati;
- 1.20 “Tržišni operater” ili “TO” podrazumeva nosioca licence tržišnog operatera;
- 1.21 “Obaveze tržišnog operatera ” ili “obaveze TO-a ” podrazumevaju seriju regulisanih obaveza koje se primenjuju od strane TO-a za pružanje usluga tržišnog operatera.
- 1.22 “Prag materijalnosti” ima značenje dato u Dodatku 5;
- 1.23 “Dozvoljeni maksimalni prihodi” ili “DMP” podrazumevaju maksimalne prihode koji se mogu prikupiti unutar jedne odgovarajuće godine od strane JSEE-a preko redovnih cena na malo koje se određuju na osnovu formula datih u Dodatku 1 ovog Pravilnika;
- 1.24 “Sadašnja neto vrednost” podrazumeva iznos amortizacije budućih tokova gotovine;
- 1.25 “Troškovi koji se prenose” podrazumevaju troškove određene u skladu sa članom 14;
- 1.26 “Predlog” ima značenje dato u Dodatku 3, stav 4;
- 1.27 “Privremena procena” ima značenje dato u Dodatku 3, stav 7;
- 1.28 “Javni snabdevač električnom energijom” ili „JSEE” podrazumeva nosioca licence za javno snabdevanje;
- 1.29 “Regulisani potrošač” ima značenje dato u članu 3, stav 1;
- 1.30 “Regulisana tarifa na malo” podrazumeva jedinstvo cena kojima JSEE tereti regulisane potrošače za pružanje standardnih usluga koje određuje regulator;
- 1.31 “Regulator” podrazumeva Regulatorni ured za energiju;
- 1.32 “Regulisana osnovna sredstva” imaju značenje dato u Dodatku 2;
- 1.33 “Odgovarajuća godina” podrazumeva period od 12 uzastopnih meseci usred godišnjeg ažuriranja;
- 1.34 “Marža na malo” ima značenje dato u članu 13;
- 1.35 “Standardne usluge” podrazumevaju usluge snabdevanja električnom energijom koje se nude potrošačima od strane JSEE-a, a koje su ograničene licencom za javno snabdevanje električnom energijom i opštim uslovima snabdevanja energijom;
- 1.36 “Izveštaj o finansijskom uticaju ” ima značenje dato u Dodatku 5;
- 1.37 “Obaveze operatera sistema” ili “obaveze OS-a podrazumevaju obaveze koje primenjuje OPS za izvršavanje usluga operatera sistema;

- 1.38 "Prelazni period" ima značenje dato u Dodatku 8;
  - 1.39 "Obaveze za korišćenje mreže prenosnog sistema" ili "obaveze NUOS-a" podrazumevaju regulisane obaveze koje se primenjuju od strane OPS-a za prenos električne energije;
  - 1.40 "Operater prenosnog sistema" ili "OPS" podrazumeva nosioca licence operatera prenosnog sistema;
  - 1.41 "Neregulisani potrošači" podrazumevaju svakog potrošača JSEE-a koji nije regulisani potrošač;
- 2 Ostali termini upotrebljeni u ovom Pravilniku imaju isto značenje kao i u Zakonu o energetsom regulatoru, Zakonu o električnoj energiji ili Zakonu o energiji.

POGLAVLJE II

REGULISANE CENE NA MALO

Član 3

Opšti principi

- 1 JSEE opterećuje regulisane potrošače regulisanom cenom na malo.
- 2 Regulisana cena na malo utvrđuje se i odobrava tokom godišnjeg ažuriranja, tako da:
  - 2.1 Tokom svake odgovarajuće godine, prihodi koje predviđa JSEE za prikupljanje od regulisanih cena na malo budu jednaki maksimalno dozvoljenim prihodima (Poglavlje IV); i
  - 2.2 Regulisane cene na malo su u skladu sa metodologijom tarifnih struktura (Poglavlje V).
- 3 Maksimalno dozvoljeni prihodi su određeni prema sledećem:
  - 3.1 Maksimalno dozvoljeni prihodi su određeni tokom godišnjih ažuriranja (član 5);
  - 3.2 Obračun maksimalno dozvoljenih prihoda koristi ulazne vrednosti određene tokom revizije ulaznih vrednosti; i
  - 3.3 Vanredne revizije (član 6), koje obuhvataju reviziju maksimalno dozvoljenih prihoda radi materijalnih promena troškova ili prihoda koje proizilaze usled nekog vanrednog događaja, sprovodiće se prema potrebi
- 4 Prelazne odredbe date u Dodatku 8 biće u primeni do 31. marta 2015.

Član 4

Revizija ulaznih vrednosti

- 1 Ulazne vrednosti koje se koriste za obračun maksimalno dozvoljenih prihoda JSEE-a se utvrđuju tokom revizije ulaznih vrednosti. Promene u ulaznim vrednostima mogu biti jedino u toj meri u kojoj su ove promene razumne, opravdane i pažljivo utvrđene.
- 2 Reviziju ulaznih vrednosti pokreće regulator kad god promenjene okolnosti zahtevaju pokretanje njihove revizije.
- 3 JSEE može predložiti regulatoru početak revizije ulaznih vrednosti. Regulator će odgovoriti na takav zahtev napisмено uz obrazloženje o odluci RUE-a o tome da li će ili neće početi reviziju.
- 4 Postupak vođenja revizije ulaznih vrednosti je dat u Dodatku 3.

Član 5

Godišnja ažuriranja

- 1 Tokom godišnjih ažuriranja, obračunavaju se dozvoljene promene u maksimalno dozvoljenim prihodima i tarifama koje su rezultat regulisanih cena na malo u skladu sa tim.
- 2 Godišnja ažuriranja se vrše pre svake odgovarajuće godine.
- 3 Promene u maksimalno dozvoljenim prihodima u svakom godišnjem ažuriranju se zasnivaju na:
  - 3.1 Predviđene dozvoljene ažurirane troškove;
  - 3.2 Nedovoljnoj ili prevelikoj pokrivenosti maksimalno dozvoljenih prihoda u odgovarajućoj godini zbog promena između predviđenog obračuna i ostvarenih prihoda na električnu energiju
  - 3.3 Nedovoljnoj ili prevelikoj pokrivenosti troškova na veliko i troškova koji su posledica promena između predviđenih i ostvarenih troškova uz mogućnost podele neuravnoteženih troškova i prihoda od izvoza između JSEE-a i regulisanih potrošača.
- 4 Formule za obračun maksimalno dozvoljenih troškova tokom godišnjih ažuriranja date su u Dodatku 1.
- 5 Postupak realizacije godišnjeg ažuriranja dat je u Dodatku 4.

Član 6

Vanredne revizije

- 1 Vanredne revizije mogu biti izazvane vanrednim događajima kao što je definisano u Dodatku 6.
- 2 Tokom vanrednih revizija meri se uticaj vanrednog događaja na maksimalno dozvoljene troškove za preostali tekući regulatorni period. Ukoliko je uticaj viši od praga materijalnosti, u tom slučaju se sprovodi vanredno prilagođavanje maksimalno dozvoljenih prihoda. Prag materijalnosti treba biti 5 % od prihoda, osim ako nije drugačije odlučeno prilikom periodične revizije na osnovu sporazuma između JSEE-a i regulatora
- 3 Merenje uticaja na maksimalno dozvoljene prihode i povezana vanredna prilagođavanja neće uzeti u obzir faktore iz vanrednih događaja koji nemaju direktan uticaj.
- 4 Regulator će, u narednim godišnjim ažuriranjima, uzeti u obzir kontinuirane uticaje vanrednih događaja (koji prelaze prag materijalnosti).
- 5 Proces za realizaciju vanrednih revizija opisan je u Dodatku 5.

POGLAVLJE III ULAZNE VREDNOSTI

ČLAN 7

Definicije ulaznih vrednosti

- 1 Ulazne vrednosti su glavni parametri koji se koriste za obračun maksimalno dozvoljenih prihoda JSEE-a.
- 2 Ulazne vrednosti se sastoje od:
  - 2.1 Ekonomskog veka trajanja sredstava;
  - 2.2 Marže na malo;
  - 2.3 Dozvoljenog nivoa za loše dugove;
  - 2.4 Faktora podele ravnoteže; i
  - 2.5 Faktora podele izvoza.

Član 8

Specifikacija ulaznih vrednosti

- 1 Naknadne vrednosti se određuju kao fiksne vrednosti koje se primenjuju tokom date godine do revizije ulaznih vrednosti:
  - 1.1 ekonomski životni vek sredstava;
- 2 Naknadne vrednosti se mogu odrediti kao fiksne ili u obliku tabelarnih vrednosti u slučaju da se primenjuju različite vrednosti za svaku odgovarajuću godinu od tekuće odgovarajuće godine do buduće revizije ulaznih vrednosti:
  - 2.1 Marže na malo;
  - 2.2 Dozvoljenog nivoa za loše dugove;
  - 2.3 Faktora podele neravnoteže; i
  - 2.4 Faktora podele izvoza.

POGLAVLJE IV MAKSIMALNO DOZVOLJENI PRIHODI

Član 9

Opšti principi

1. Maksimalno dozvoljeni prihodi su jednaki prihvatljivim troškovima JSEE-a za pružanje standardnih usluga regulisanim potrošačima, i pod uslovima u kojima su dati troškovi tačno mereni.
2. Prihvatljivi troškovi JSEE obuhvataju:
  - 2.1. Dozvoljene troškove na malo (član 10);
  - 2.2. Dozvoljene troškove obrtnog kapitala (član 11);
  - 2.3. Dozvoljene troškove lošeg duga (član 12);
  - 2.4. Dozvoljene troškove električne energije na malo (član 13), uključujući maržu na malo, koja bi se trebala zasnivati na faktoru podele neravnoteže i faktoru podele izvoza tokom godišnjeg ažuriranja;
  - 2.5. Troškovi prenosa koji obuhvataju opterećenja OT-a, OS-a, TNUOS-a, DUOS-a i naknadu za licence koji se u potpunosti prenose tokom godišnjih ažuriranja.
3. Tokom određivanja dozvoljenih troškova, regulator će se pozvati (ali neće biti ograničen) i na:
  - 3.1. Postojeće informacije za prethodne periode u vezi sa obimom, troškovima i kvalitetom usluga JSEE-a;
  - 3.2. Predviđanja vezana za obim, troškove i kvalitet usluga JSEE-a;
  - 3.3. Poređenja sa sličnim preduzećima na Kosovu i u drugim zemljama Evrope, uzimajući u obzir sličnosti između elektroindustrija u tim zemljama sa industrijom Kosova; i
  - 3.4. Poređenja sa troškovima sličnih aktivnosti na Kosovu i u drugim zemljama Evrope, uzimajući u obzir sličnosti između elektroindustrija u ovim zemljama sa industrijom Kosova.
4. Rezultirajući razumni troškovi će se raspodeliti na regulisane potrošače kao što je predviđeno članom 15.
5. Svaki drugi prihod, koji nije prikupljen preko tarifa ali ima veze sa ponudom standardnih usluga regulisanim potrošačima, oduzima se od maksimalno dozvoljenih sredstava, uključujući i bilo kakvu promenu između prodajne vrednosti sredstava i njihove regulatorne vrednosti.

Član 10

Dozvoljeni troškovi na malo

- 1 Dozvoljeni troškovi na malo obuhvataju dozvoljene troškove koji se tiču snabdevanja regulisanih potrošača:
  - 1.1 Dozvoljeni operativni troškovi i troškovi održavanja;
  - 1.2 Korporativni troškovi;
  - 1.3 Troškovi amortizacije; i
  - 1.4 Svaki drugi trošak sa kojim se JSEE razumno suočava tokom pružanja usluga na malo regulisanim potrošačima.
- 2 Dozvoljeni operativni troškovi i troškovi održavanja ne obuhvataju:
  - 2.1 Troškove reklama i drugih oblika marketinga koji imaju za cilj podsticanje potrošnje iz tog razloga što JSEE ne konkuriše za redovne potrošače; i
  - 2.2 Poreze ili obaveze koje se nameravaju ispuniti preko marže na malo.
- 3 Dozvoljeni korporativni troškovi podrazumevaju troškove (ili deo ukupnih korporativnih troškova ukoliko je JSEE deo ili ogranak nekog drugog entiteta) koji su potrebni i doprinose redovnoj funkciji JSEE-a ali koji, primenom redovnih zakonskih računovodstvenih praksi, nisu direktno vezani za pružanje standardnih usluga regulisanim potrošačima.
- 4 Javna obaveštenja u vezi sa informacijama o bezbednosti, očuvanju, podsticanju redovnog plaćanja i obeshrabrivanje neovlašćene upotrebe su dozvoljeni troškovi ; i
- 5 Dozvoljeni troškovi amortizacije se računaju linearno kao funkcija regulisanih osnovnih sredstava i ekonomskog veka trajanja sredstava za različite kategorije potrošača kao što je prikazano u Dodatku 2.

Član 11

Dozvoljeni troškovi obrtnog kapitala

- 1 Troškovi obrtnog kapitala se obračunavaju kao troškovi finansiranja obrtnog kapitala za JSEE, pomnoženi vrednošću dozvoljenog obrtnog kapitala.
- 2 Troškovi finansiranja obrtnog kapitala se obračunavaju kao EURIBOR plus S%, gde S predstavlja vrednost koju utvrđuje regulator tokom periodičnih revizija i odražava plativu premiju od strane nosioca licence za kratkoročne kredite.

- 3 Dozvoljena vrednost obrtnog kapitala se obračunava kao $1/12$ od ukupnih dozvoljenih troškova na malo, dozvoljenih troškova za električnu energiju na veliko, dozvoljenih troškova kapaciteta na veliko i troškova koji se prenose.

Član 12

Dozvoljeni troškovi lošeg duga

- 1 Dozvoljeni troškovi lošeg duga se obračunavaju primenom dozvoljenog nivoa lošeg duga na osnovu formule date u Dodatku 1.
- 2 Dozvoljeni nivo lošeg duga daće približnu procenu razumnog nivoa loših dugova koje može imati JSEE.

Član 13

Dozvoljeni troškovi energije na veliko

- 1 Dozvoljeni troškovi prodaje energije na veliko će sadržavati:
  - 1.1 Dozvoljene troškove kapaciteta na veliko;
  - 1.2 Dozvoljene troškove energije na veliko; i
  - 1.3 Maržu na malo dozvoljenih troškova kapaciteta na veliko i troškova energije na veliko.
- 2 Maksimalno dozvoljeni prihodi trebaju biti prilagođeni tako da uzmu u obzir promene u dozvoljenim troškovima energije na veliko za svako godišnje ažuriranje na osnovu formule u Dodatku 1.
- 3 Dozvoljeni troškovi kapaciteta na veliko su troškovi koji su povezani sa plaćanjem obaveza kapaciteta za domaće proizvodne kapacitete koji se unajmljuju sa ciljem garancije bezbednosti snabdevanja i tiču se snabdevanja regulisanih potrošača.
- 4 Dozvoljeni troškovi energije na koje se odnosi pružanja usluga regulisanim potrošačima obuhvataju:
  - 4.1 Troškove kupovine energije od domaćeg proizvođača;
  - 4.2 Troškove uvoza energije;
  - 4.3 Prihode od izvoza energije (kao negativan trošak) koji podrazumevaju faktor podele izvoza;
  - 4.4 Neto troškove neravnoteže koji podrazumevaju faktor podele neravnoteže.

- 5 Prihodi koji se tiču prodaje energije OPS-a ili ODS-a radi pokrivanja prenosa i distribucije će se oduzeti od dozvoljenih troškova energije na veliko, kako bi se izbeglo duplo vraćanje troškova gubitaka energije.
- 6 Dozvoljeni troškovi kupovine energije od domaćeg proizvođača obuhvataju ostvarene troškove JSEE-a usled kupovine energije od domaćih proizvođača na Kosovu (kako regulisanih tako i nereguliranih) radi snabdevanja regulisanih potrošača, kao što je utvrđeno ugovorom o kupovini energije ili nekim drugim oblikom, umanjene za dozvoljene troškove kapaciteta na veliko.
- 7 Dozvoljeni troškovi kupovine energije od domaćeg proizvođača energije ne obuhvataju dodatne troškove proizvodnje koji se pokrivaju iz drugih, posebnih mehanizama, kao što je na primer promena nivoa cena Feed-a i prosečnih troškova energije na veliko, koji se upotrebljavaju za kupovinu energije iz obnovljivih izvora.
- 8 Dozvoljeni troškovi energije iz uvoza biće ostvareni troškovi JSEE-a za kupovinu energije iz uvoza, određeni na osnovu ugovora o uvozu, umanjeni za subvencije za izvoz koje daje Vlada Kosova.
- 9 Dozvoljeni prihodi od izvoza energije biće ostvareni prihodi JSEE-a koje dobija od prodaje izvezene energije.
- 10 Faktor podele izvoza treba biti fiksni procenat koji se primenjuje na prihode od izvoza za određenu podelu tog prihoda između JSEE-a i regulisanih potrošača. Faktor podele izvoza treba biti dovoljan da podstakne JSEE da maksimizira prihode od izvoza, ali da rezultat toga ne bude nesrazmerna korist za JSEE.
- 11 Dozvoljeni neto troškovi neravnoteže obuhvataju ostvarene troškove umanjene za ostvarene prihode (u skladu sa tržišnim pravilima) a koji su rezultat neravnoteže između ostvarene potražnje regulisanih potrošača i ugovorenog snabdevanja energijom.
- 12 Faktor podele neravnoteže treba biti fiksni procenat koji se primenjuje na neto troškove neravnoteže za određivanje podele tih troškova između JSEE-a i regulisanih potrošača, pri čemu vrednost of **0% podrazumeva da su svi neto troškovi neravnoteže dodeljeni JSEE-u a vrednost od 100% podrazumeva da su svi neto troškovi neravnoteže dodeljeni potrošačima. Prilikom određivanja faktora podele neravnoteže, regulator treba uzeti u obzir do koje je mere JSEE u stanju da upravlja neravnotežom, posebno ravnotežom između ponude domaće proizvodnje i održivih uvoza kao i zahteve koje ispunjava JSEE. Regulator treba da odredi faktor podele neravnoteže na 100 % do momenta kada smatra da je snabdevanje uopšte na odgovarajućem nivou kako bi zahtevi bili ispunjeni.**
- 13 Dozvoljeni prihodi koji se tiču gubitaka energije prilikom prenosa ili distribucije se sastoje od ostvarenih vrednosti na računima koje izdaje JSEE za ODS i OPS (prema tržišnim pravilima) rado nadoknade promena između izmerene energije koju isporučuju proizvođači ili energije koja se uvozi i distribuiraju do kvalifikovanih i nekvalifikovanih potrošača.
- 14 Predviđanja dozvoljenih troškova energije na veliko, tokom perioda ažuriranja, uzimaju u obzir:

- 14.1 Nove i istorijske promene cena uvoza, izvoza, troškova domaćeg proizvođača kao i prihodi koji se tiču gubitaka u prenosu i distribuciji;
  - 14.2 Sezonske promene cena izvoza i uvoza;
  - 14.3 Cene odgovarajućih ugovora za razmenu energije; i
  - 14.4 Druge faktore koji obezbeđuju pouzdane mehanizme za predviđanje troškova energije na veliko.
- 15 Regulator, na osnovu procene, može pokrenuti upotrebu kazne na izvoz, koja se oduzima od maksimalno dozvoljenih prihoda. Ova kazna će se primenjivati ukoliko JSEE izvozi energiju a ne pokriva unutrašnju potražnju za energijom usled neproizvodnje ili neadekvatnog uvoza, kako je zabeleženo u podacima izjednačavanja pripremljenim od strane OPS-a. Kazna po jedinici treba biti dovoljna za garanciju da će JSEE imati jak podsticaj da odgovori na unutrašnju potražnju pre izvoza ali ne i ugroziti finansijsku poziciju JSEE-a. Svaka takva kazna bi se trebala koristiti samo u slučajevima kada regulator smatra da postoje značajni dokazi o izvozu koji JSEE sprovodi u vremenu unutrašnjeg smanjenja.
- 16 Marža na malo će biti fiksni procenat koji se primenjuje na dozvoljene troškove energije na veliko i dozvoljene troškove kapaciteta na veliko. Ona treba biti određena na takvom nivou da:
- 16.1 JSEE-u obezbeđuje razuman dobitak koji nadoknađju rizike koje preuzima tokom pružanja standardnih usluga regulisanim potrošačima. To bi se trebalo obračunavati pozivanjem na marže koje ostvaruju slične kompanije u ostalim zemljama Evrope, uzimajući u obzir sličnosti između elektroindustrija tih zemalja sa onom na Kosovu; i
  - 16.2 JSEE-u obezbeđuje razumni prinos na neto osnovna sredstva koja on koristi tokom pružanja standardnih usluga regulisanim potrošačima. Ovo bi se trebalo računati pozivanjem na kapitalne troškove drugih nosioca licence na Kosovu.

Član 14

Troškovi koji se prenose

- 1 JSEE treba prenositi sve prenosive troškove tokom svakog godišnjeg ažuriranja a koji obuhvataju:
  - 1.1 Troškove TO-a koji se obračunavaju iz TO-a i tiču se regulisanih potrošača;
  - 1.2 Troškove OS-a koje se računaju iz OPS-a i tiču se regulisanih potrošača;
  - 1.3 Troškove TNUOS koji se obračunavaju iz OPS-a i tiču se regulisanih potrošača;
  - 1.4 Troškove DUOS koji se obračunavaju iz ODS-a i tiču se regulisanih potrošača; i
  - 1.5 Dela naknade za licencu koja pripada regulisanim potrošačima.

Član 15

Raspodela troškova

- 1 Kako bi se odredili dozvoljeni troškovi koji se pokrivaju preko regulisanih potrošača, razumni troškovi, koji se obračunavaju u okviru ovog poglavlja, biće raspodeljeni na sledeći način.
  - 1.1 Dozvoljeni troškovi na malo i dozvoljeni troškovi obrtnog kapitala će se rasporediti proporcionalno broju potrošača. Kako bi se to uradilo, prosečni troškovi po potrošaču trebaju se računati tako što će se iznos ukupnih troškova na malo i troškova obrtnog kapitala podeliti sa ukupnim brojem potrošača (regulisanih i neregulisanih). Ovaj obračun se ponderiše, u zavisnosti od različitih troškova pružanja usluga na malo, za različite grupe potrošača. Ovaj prosečni trošak po potrošaču se množi sa ponderisanim brojem regulisanih potrošača za određivanje dozvoljenih troškova na malo i troškova obrtnog kapitala koji trebaju biti nadokraćeni preko regulisanih potrošača.
  - 1.2 Dozvoljeni troškovi energije na veliko i troškovi kapaciteta na veliko će se raspodeliti na regulisane potrošače na način koji ne dezorijentiše konkurenciju za regulisanim potrošačima. Posebna odredba će se primenjivati tokom prelaznog perioda, kao što je naznačeno u Dodatku 8.
  - 1.3 Troškovi koji se se prenose trebaju biti podeljeni na regulisane potrošače na način koji, što je moguće više, održava signal opterećenja cena.
- 14 Nije neophodno da se dozvoljeni troškovi lošeg duga posebno raspodele na regulisane potrošače pošto ova raspodela proizilazi iz primene dozvoljenih troškova lošeg duga na osnovu formule iz Dodatka 1.

POGLAVLJE V

METODOLOGIJA TARIFNE STRUKTURE

Član 16

Metodologija strukturisanja regulisane cene na malo

- 1 Struktura regulisane cene na malo biće u skladu sa metodologijom koja je određena u ovom članu i sa drugim uputstvima koja izdaje regulator.
- 2 Jedinstvo cena će se primenjivati na bilo koju kategoriju potrošača.
- 3 Regulisana cena na malo neće biti unakrsno subvencionirana između kategorija potrošača, osim u prelaznom periodu u skladu sa Dodatkom 8.
- 4 Regulisana cena na malo će uzeti u obzir pitanja životne sredine.
- 5 Blok-tarife se mogu upotrebljavati radi podsticanja efikasne potrošnje električne energije. Istovremeno, ove tarife se mogu koristiti za socijalne slučajeve kada regulator, na osnovu raspoloživih dokaza, nije zadovoljan nivoom obuhvaćenosti potrošača sa potrebama od strane drugih mehanizama subvencioniranja.
- 6 Regulisane cene na malo će obuhvatiti dnevne-noćne tarife radi podsticanja efikasne potrošnje električne energije u slučajevima kada postoji adekvatna mera za ovaj cilj i u slučajevima kada je ovo opravdano profilom opterećenja.
- 7 Regulisane cene na malo će se menjati kako bi odrazile sezonske troškove pružanja usluga radi podsticanja efikasne potrošnje električne energije.
- 8 Regulisane cene na malo će odražavati troškove snabdevanja različitih kategorija potrošača na način koji:
  - 8.1 Održava tačne signale o cenama obaveze za TO, PO, TNUOS, DUOS i naknade za licencu srazmerno ograničenjima merenja potrošača;
  - 8.2 Pokriva troškove na malo i troškove obrtnog kapitala koji se tiču snabdevanja svih različitih kategorija potrošača; i
  - 8.3 Odražava troškove snabdevanja različitih kategorija potrošača tokom godišnjih doba i različitih perioda tokom dana do te mere koja je dozvoljena ograničenjima merenja potrošača.

POGLAVLJE VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17

Službeni jezik

Ovaj Pravilnik je objavljen na albanskom jeziku i preveden na srpskom i engleskom jeziku. U slučaju bilo kog neslaganja, prednost ima verzija na albanskom jeziku.

Član 18

Izmene

1. RUE zadržava pravo da izmeni ili dopuni bilo koju odredbu ovog Pravilnika.
2. Procedure za izmenu ili dopunu ovog Pravilnika biće iste kao i za njegovo usvajanje.

Član 19

Tumačenje

U slučaju nejasnoća vezanih za odredbe ovog Pravilnika, Odbor će dati objašnjenja.

Član 20

Ukidanje

Ovaj Pravilnik zamenjuje „Pravilnik o principima obračuna tarifa u energetsom sektoru (Pravilnik o cenama)“ i „Metodologija tarifa za energetske sektor“ usvojena 15. decembra 2005 kao i izmene 29. novembar 2006 Metodologija tarifa koje proizilaze iz zakona o energetsom regulatoru br. 2004/9.

Član 21

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu na dan usvajanja od strane Borda RUE-a i objaviće se na zvaničnoj web stranici RUE-a.

Bord RUE-a:

Dr. Ali Hamiti, predsedavajući

Përparim Kabashi, član

Blerim Koci, član

DODATAK 1 OBRAČUN MAKSIMALNO DOZVOLJENIH PRIHODA

- 1 Ovaj dodatak određuje formule za obračun maksimalno dozvoljenih prihoda za JSEE. Ovaj dodatak dopunjuje principe date u prvom delu ovog Pravilnika.
- 2 Maksimalno dozvoljeni prihodi (MAR_t) se obračunavaju na osnovu godišnjeg ažuriranja preko sledeće formule:

$$MAR_T = (RETR_T + WCLC_T + WHPC_T + PSTC_T - NTFR_T + KREV_T) / (1 - BDTA_T)$$

Gde su:

MAR_T MAKSIMALNO DOZVOLJENI PRIHODI ZA DATU GODINU T ("MAXIMUM ALLOWED REVENUES IN RELEVANT YEAR T")

$RETR_T$ DOZVOLJENI TROŠKOVI NA MALO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T, KOJI SE ODREĐUJU TOKOM GODIŠNJEG AŽURIRANJA ("RETAIL COSTS IN RELEVANT YEAR T, WHICH IS SET AT ANNUAL UPDATES")

$WCLC_T$ DOZVOLJENI KAPITALNI TROŠKOVI U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("WORKING CAPITAL COSTS IN RELEVANT YEAR T")

$WHPC_T$ DOZVOLJENI TROŠKOVI ENERGIJE NA VELIKO TOKOM ODGOVARAJUĆE GODINE T ("WHOLESALE POWER COSTS IN RELEVANT YEAR T")

$PSTC_T$ TROŠKOVI KOJI SE PRENOSE TOKOM ODGOVARAJUĆE GODINE T ("PASS-THROUGH COSTS IN RELEVANT YEAR T")

$NTFR_T$ NETARIFNI PRIHODI U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("NON-TARIFF REVENUES IN RELEVANT YEAR T")

$KREV_T$ FAKTOR KOREKCIJE PRIHODA TOKOM ODGOVARAJUĆE GODINE T ("RREVENUE CORRECTION FACTOR IN RELEVANT YEAR T")

$BDTA_T$ DOZVOLJENI TROŠKOVI ZA LOŠ DUG TOKOM ODGOVARAJUĆE GODINE T, KOJI SE ODREĐUJU KAO PROCENTUALNA VREDNOST (%) ("BAD DEBT ALLOWANCE IN RELEVANT YEAR T, SET AS A PERCENTAGE (%) VALUE")

- 2.1 Dozvoljeni troškovi radnog kapitala ($WCLC_t$) se obračunavaju na osnovu formule:

$$WCLC = (1 / 12) * I_T * (RETR_T + WHPC_T + PSTC_T - NTFR_T)$$

GDE SU:

I_T	<i>STOPA INTERESA ZA ODGOVARAJUĆU GODINU T, KOJA SE OBRAČUNAVA NA OSNOVU EURIBOR-A PLUS S%, GDE S PREDSTAVLJA VREDNOST ODREĐENU OD STRANE REGULATORA TOKOM GODIŠNJIH AŽURIRANJA A KOJA ODRAŽAVA PREMIJU NAPLATIVU OD STRANE NOSIOCA LICENCE ZA KRATKOROČNE ZAJMOVE IZNAD STOPE EUROBOR-A;</i>
$RETR_T$	<i>DOZVOLJENI TROŠKOVI NA MALO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED RETAIL COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$WHPC_T$	<i>TROŠKOVI ENERGIJE NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED WHOLESALE POWER COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$PSTC_T$	<i>TROŠKOVI KOJI SE PRENOSE U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("PASS-THROUGH COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$NTFR_T$	<i>BESTARIFNI PRIHODI U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("NON-TARIFF REVENUES IN RELEVANT YEAR T")</i>

2.2 Dozvoljeni troškovi struje na veliko ($WHPC_t$) se obračunavaju upotrebom formule:

$$WHPC_T = (WHCC_T + WHEC_T) * (1 + RETM_T) + (WHPA_{T-1} - WHPCF_{T-1}) * (1 + I_T)$$

GDE SU:

$WHPC_T$	<i>DOZVOLJENI TROŠKOVI STRUJE NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED WHOLESALE POWER COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$WHCC_T$	<i>DOZVOLJENI TROŠKOVI KAPACITETA NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED WHOLESALE CAPACITY COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$WHEC_T$	<i>DOZVOLJENI TROŠKOVI ENERGIJE NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED WHOLESALE ENERGY COSTS IN RELEVANT YEAR T")</i>
$RETM_T$	<i>MARŽA NA MALO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T (RETAIL MARGIN IN RELEVANT YEAR T)</i>
$WHPA_{T-1}$	<i>DOZVOLJENI REALIZOVANI TROŠKOVI ENERGIJE NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T-1 ("IS ACTUAL ALLOWED WHOLESALE POWER COSTS IN RELEVANT YEAR T-1")</i>
$WHPCF_{T-1}$	<i>DOZVOLJENI PREDVIĐENI TROŠKOVI ENERGIJE NA VELIKO U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T-1 ("FORECAST ALLOWED WHOLESALE POWER COSTS AS DETERMINED IN RELEVANT YEAR T-1")</i>

I_T *STOPA INTERESA ZA ODGOVARAJUĆU GODINU T, KOJA SE OBRAČUNAVA NA OSNOVU EURIBOR-A PLUS S%, GDE S PREDSTAVLJA VREDNOST ODREĐENU OD STRANE RUE-A TOKOM GODIŠNJIH AŽURIRANJA A KOJA ODRAŽAVA PREMIJU NAPLATIVU OD STRANE NOSIOCA LICENCE ZA KRATKOROČNE ZAJMOVE*

2.3 Dozvoljeni troškovi energije na veliko ($WHEC_t$) se obračunavaju prema formuli:

$$WHEC_T = GENC_T + IMPC_T - EXPR_T * EXPF_T + IMBC_T * IMBF_T$$

GDE SU:

$GENC_T$ *DOZVOLJENI TROŠKOVI KUPOVINE ENERGIJE OD DOMAĆIH PROIZVOĐAČA U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T (ALLOWED COSTS OF PURCHASES FROM DOMESTIC GENERATION IN RELEVANT YEAR T)*

$IMPC_T$ *DOZVOLJENI TROŠKOVI UVOZA ENERGIJE U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED ENERGY IMPORT COSTS IN RELEVANT YEAR T")*

$EXPR_T$ *DOZVOLJENI PRIHODI OD IZVOZA ENERGIJE U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED ENERGY EXPORT REVENUES IN RELEVANT YEAR T")*

$EXPF_T$ *FAKTOR PODELE IZVOZA U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("EXPORT SHARING FACTOR IN RELEVANT YEAR T")*

$IMBC_T$ *NETO TROŠKOVI NERAVNOTEŽE U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("ALLOWED NET IMBALANCE COSTS IN RELEVANT YEAR T")*

$IMBF_T$ *FAKTOR PODELE NERAVNOTEŽE U ODGOVARAJUĆOJ GODINI T ("IMBALANCE SHARING FACTOR IN RELEVANT YEAR T")*

2.4 Faktor usklađivanja prihoda ($KREV_t$) se obračunava upotrebom sledeće formule:

$$KREV_T = (MAR_{T-1} - ARR_{T-1}) * (1 + I_T)$$

GDE SU:

$KREV_T$ *FAKTOR USKLAĐIVANJA PRIHODA ("THE REVENUE ADJUSTMENT FACTOR")*

ARR_{t-1} *Regulisani tekući prihodi tokom odgovarajuće godine t-1 ("Actual Regulated Revenues in Relevant Year t-1")*

MAR_{T-1} *MAKSIMALNI DOZVOLJENI PRIHODI ODREĐENI ZA ODGOVARAJUĆU GODINU T-1 ("MAXIMUM ALLOWED REVENUES AS DETERMINED IN RELEVANT YEAR T-1")*

I_T *STOPA INTERESA ZA ODGOVARAJUĆU GODINU T, KOJA SE OBRAČUNAVA NA OSNOVU EURIBOR-A PLUS S%, GDE S PREDSTAVLJA VREDNOST ODREĐENU OD STRANE REGULATORA TOKOM GODIŠNJIH AŽURIRANJA A KOJA ODRAŽAVA PREMIJU NAPLATIVU OD STRANE NOSIOCA LICENCE ZA KRATKOROČNE ZAJMOVE*

DODATAK 2 REGULISANA OSNOVNA SREDSTVA

- 1 Ovaj Dodatak opisuje određivanje regulisana osnovna sredstva sa ciljem obračuna dozvoljene amortizacije.
- 2 Regulisana osnovna sredstva predstavljaju regulisanu vrednost iznosa osnovnih upotrebljenih i upotrebljivih sredstava koja su JSEE-u neophodna za pružanje standardnih usluga. Osnovna regulisana sredstva se dele na različite kategorije sredstava.
- 3 Regulator će definisati početnu vrednost regulisanih osnovnih sredstava (1. aprila 2012) pre početka prve odgovarajuće godine;
- 4 Regulisana osnovna sredstva se ažuriraju svake godine na dole navedeni način:
  - 4.1 Dozvoljeni troškovi amortizacije tokom tekuće godine će se oduzeti od regulisanih osnovnih sredstava i obračunavaće se linearno, korišćenjem ekonomskog životnog veka;
  - 4.2 Prodaja sredstava u odgovarajućoj tekućoj godini će se oduzeti od regulisanih osnovnih sredstava na osnovu njihove prodajne vrednosti;
  - 4.3 Dozvoljeni kapitalni troškovi u tekućem regulatornom periodu dodaće se regulisanim osnovnim sredstvima od dana kada sredstvo ulazi u usluge i dozvoljene troškove od strane regulatora tokom zadnjeg godišnjeg ažuriranja. Tokom godišnjeg ažuriranja, nosilac licence može zahtevati da se dozvoli da realizovani troškovi investiranja ne budu dodati regulisanim osnovnim sredstvima. Regulator bi trebao prihvatiti zahtev ukoliko nosilac licence može jasno prikazati da su promene između dozvoljenih i ostvarenih troškova rezultat faktora koji su van kontrole nosioca licence i da je on učinio najveće moguće napore da smanji povećanje troškova. Regulator neće sprovesti retroaktivno smanjenje prihoda dobijenih tokom tekućeg regulatornog perioda (sada završenog) uzimajući u obzir promene između dozvoljenih i ostvarenih troškova. Regulator će, prilikom sledeće periodične revizije, uzeti u obzir ostvarene troškove kao meru za predviđanje budućih investicionih troškova;
  - 4.4 Ukoliko se neki kapitalni projekat, odobren od strane regulatora tokom perioda ažuriranja za zadnju godinu, ne sprovodi tokom regulatornog perioda o kojem je reč i nije u funkciji tokom tekućeg perioda ažuriranja, dozvoljeni troškovi neće biti dodati regulisanim osnovnim sredstvima za sledeće godišnje ažuriranje i svi prihodi dobijeni iz projekta za tekuću odgovarajuću godinu (koji se tiču njihovog uključivanja u regulisana osnovna sredstva i određivanja povezanih maksimalno dozvoljenih prihoda) odbiće se od prihoda iz sledećeg perioda ažuriranja;
  - 4.5 U slučaju kada su troškovi održavanja pokriveni ili su ranije bili obuhvaćeni dozvoljenim operativnim troškovima, neće biti kapitalizovani i neće biti obuhvaćeni regulisanim osnovnim sredstvima; i

- 4.6 Regulisana osnovna sredstva će biti prilagođena tako da uzmu u obzir inflaciju u prethodnom regulatornom periodu korišćenjem harmonizovanog indeksa potrošačkih cena za sve jedinice u evro zoni koje objavljuje Eurostat kao odgovarajuće mere.
- 5 Ekonomski vek trajanja sredstava za različite kategorije sredstava će se koristiti za obračun amortizacije regulisanih osnovnih sredstava. Ekonomski vek trajanja se određuje tokom revizija ulaznih vrednosti i to tako da odražava tehnički vek trajanja sredstava, osim u slučajevima kada postoji dobar razlog zašto se tehnički vek trajanja treba razlikovati od korisnog ekonomskog veka trajanja sredstva.
- 6 Dozvoljene kapitalne investicije se utvrđuju tokom godišnjih ažuriranja na osnovu dokumenata koje nosilac licence podnosi regulatoru. Ova dokumenta trebaju biti predana u obliku odobrenog rotacionog investicionog plana koji se treba ažurirati svake godine. Odobreni investicioni plan će:
  - 6.1 Obuhvatiti kapitalne projekte koji su neophodni za razumno pružanje standardnih usluga;
  - 6.2 Identifikovati sve kapitalne projekte poređane po važnosti;
  - 6.3 Prikazati koristi od učinka mreže za svaki kapitalni projekat, koji se pozivaju, u slučajevima kada je to potrebno, na ispunjavanje bilo kog odgovarajućeg standarda snabdevanja koji može biti tražen u licenci JSEE-a; i
  - 6.4 Biti pripremljen upotrebom analize popusta na troškove i dobiti od kapitalnih projekata.
- 7 Odobreni investicioni plan će se sprovoditi na sledeći način:
  - 7.1 JSEE će upotrebiti sve razumne metode da obezbedi sprovođenje odobrenog kapitalnog projekta prema njegovom odobrenom rasporedu;
  - 7.2 Ukoliko JSEE, zbog razloga koji je van njegove kontrole, ne sprovodi kapitalne projekte u skladu sa odobrenim rasporedom, tada JSEE mora obavestiti regulatora o tome. JSEE treba dati detaljne razloge za kašnjenje zajedno sa novim rasporedom;
  - 7.3 JSEE može, u bilo kom vremenu, podneti zahtev regulatoru za zamenu jednog kapitalnog drugim odobrenim kapitalnim projektom u slučaju kada može dokazati da će alternativni projekat doneti isti ili bolji profit za potrošače iz početnog projekta (uzimajući u obzir očekivane rezultate i troškove). Ukoliko regulator odobri zamenu, alternativni projekat će dodati regulisana osnovna sredstva tokom sledećeg godišnjeg ažuriranja. Maksimalno dozvoljeni prihodi za sadašnji regulatorni period se neće prilagođavati; i
  - 7.4 Ukoliko JSEE zameni jedan kapitalni projekat alternativnim projektom pre dobijanja odluke regulatora, regulator će razmotriti hoće li odobriti zamenu tokom sledećeg godišnjeg ažuriranja ali nije obavezan da to učini.

DODATAK 3 POSTUPAK REVIZIJE ULAZNIH VREDNOSTI

- 1 Sa ciljem povećanja transparentnosti, regulator će sva predata dokumenta, komentare i druga odgovarajuća dokumenta koja je primio od JSEE-a ili druge zainteresovane stranke, a koja se tiču revizije ulaznih vrednosti, objaviti na zvaničnoj web stranici u nekom razumnom periodu nakon primanja informacija koje je predao JSEE, pritom ne otkrivajući informacije koje regulator smatra komercijalno poverljivim.
- 2 Regulator će pokrenuti reviziju ulaznih vrednosti kad god to smatra opravdanim. Ukoliko se pokrene revizija ulaznih vrednosti, ona treba početi ne kasnije od 120 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine. Drugi raspored može važiti tokom prelaznog perioda kao što je dato u Dodatku 8.
- 3 Raspored za opšti postupak revizije će biti uručen JSEE-u tokom pokretanja postupka revizije.
- 4 Regulator će pokrenuti periodičnu reviziju informisanjem JSEE-a u vezi sa
  - 4.1 Godinama za koje se traže podaci u tekućoj godini i predviđanja za budućnost;
  - 4.2 Oblikom u kome se traži podnošenje tih podataka;
  - 4.3 Rasporedom za podnošenje predloga JSEE-a za reviziju ulaznih vrednosti.
- 5 Predlog JSEE-a treba sadržavati dole navedene informacije i treba odgovoriti na sledeća pitanja (bez ograničavanja):
  - 5.1 Regulisani ostvareni prihodi koji se dobijaju iz regulisanih cena na malo u odgovarajućoj godini (upotrebom razumne procene za preostale mesece kada je to potrebno);
  - 5.2 Ostvareni troškovi za pružanje standardnih usluga regulisanim potrošačima u odgovarajućoj godini, u skladu sa ograničavanjem troškova koji se koriste za obračun maksimalno dozvoljenih prihoda;
  - 5.3 Godišnji izveštaj i revidirani finansijski pregledi za svaku fiskalnu godinu zaključno sa tekućom odgovarajućom godinom, kada su oni na raspolaganju na osnovu kriterijuma za izveštavanje koji su deo licence JSEE-a;
  - 5.4 Količinu potrošene električne energije ostvarene u zadnjem 12-mesečnom periodu;
  - 5.5 Predviđanja o potrošnji energije za odgovarajuću godinu;
  - 5.6 Broj regulisanih i neregulisanih potrošača u sadašnjoj odgovarajućoj godini;
  - 5.7 Broj predviđenih regulisanih i neregulisanih potrošača za sledeću odgovarajuću godinu;

- 5.8 Predviđeni maksimalno dozvoljeni prihodi, pri čemu se posebno izveštava za svaku od komponenti dozvoljenih troškova, za sledeću odgovarajuću godinu;
  - 5.9 Tekuće determinante za obračun zadnjeg 12-mesečnog perioda kao i predviđene determinante za obračun za sledeću odgovarajuću godinu, na osnovu predviđanja vezanih za potražnju, energiju i broj potrošača u svakoj od kategorija;
  - 5.10 Predložene ulazne vrednosti za sledeću odgovarajuću godinu;
  - 5.11 Svaka studija sprovedena od strane JSEE-a koja može imati bilo kakav značaj za pitanja u predlogu JSEE-a; i
  - 5.12 Svaki drugi materijal za koji regulator smatra da treba biti obuhvaćen predlogom JSEE-a, pod uslovom da regulator unapred obavesti JSEE u razumnom periodu, pre isteka roka za podnošenje predloga od strane JSEE-a.
- 6 Tokom pripreme svog predloga, JSEE može u potpunosti zameniti principe iz ovog pravilnika. JSEE će dati izjavu o svim mestima na kojima ih nije primenio i razloge zbog koje ih nije primenio, razloge koji podržavaju alternativne pristupe i procenu uticaja usled upotrebe alternativnih pristupa.
  - 7 Nakon prijema predloga JSEE-a, regulator će proceniti njegovu tačnost, relevantnost i opravdanost, i utvrditi da li:
    - 7.1 Predlog o ulaznim vrednostima odražava razumne troškove pružanja standardnih usluga regulisanim potrošačima; i
    - 7.2 Predlog o regulisanim cenama na malo odražava pravu ravnotežu između interesa JSEE-a i interesa regulisanih potrošača.
  - 8 Regulator će pripremiti privremenu procenu u razumnom vremenskom roku (koji je određen u tački 3 ovog dodatka) radi predloga za JSEE-a za sledeću odgovarajuću godinu, nakon razmatranja zahteva JSEE-a i nakon konsultacije sa JSEE-om. Privremena procena sadrži predloge regulatora za razumne ulazne vrednosti kao i obrazloženje ovog predloga. Regulator, tokom pripreme privremene procene, može dodati, izmeniti ili isključiti bilo koji deo predloga JSEE-a na osnovu svoje procene pod uslovom da regulator ponudi obrazloženje ovih promena, izmena ili isključivanja.
  - 9 Nakon utvrđivanja privremene procene, regulator će obavestiti JSEE i započće proces javnih konsultacija o svojoj privremenoj proceni u skladu sa Zakonom o energetsom regulatoru
  - 10 Nakon završetka javne rasprave, unutar nekog razumnog vremenskog perioda (određenog u tački 3 ovog dodatka) pre početka sledeće odgovarajuće godine, regulator će doneti konačnu odluku o ulaznim vrednostima. Odluka regulatora će biti u skladu sa ovim Pravilnikom. Alternativni raspored će se primenjivati tokom prelaznog perioda kao što je dato u Dodatku 8.
  - 11 JSEE se može žaliti ili osporiti bilo koju odluku regulatora u skladu sa važećim propisima.

DODATAK 4 POSTUPAK GODIŠNJEG AŽURIRANJA

- 1 Postupak godišnjeg ažuriranja se, za JSEE, odvija u tri faze:
  - 1.1 Faza 1: Određivanje troškova uvoza.
  - 1.2 Faza 2: Određivanje cena na malo.
  - 1.3 Faza 3: Određivanje maksimalno dozvoljenih prihoda i regulisane cene na malo.
- 2 **Faza 1: Određivanje troškova uvoza**
  - 2.1 JSEE će podneti predlog o troškovima uvoza koji trebaju biti obuhvaćeni u obračunu troškova energije na veliko za sledeću odgovarajuću godinu, najmanje 80 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine. JSEE će, takođe, obuhvatiti sve odgovarajuće podatke i dokaze.
  - 2.2 Regulator će obavestiti JSEE najmanje 60 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine o tome da li usvaja ili ne troškove uvoza predložene od strane JSEE-a.
  - 2.3 Ukoliko regulator ne usvoji predlog o troškovima uvoza, tada regulator treba ponuditi neku alternativnu vrednost troškova uvoza koja treba biti obuhvaćena u obračunu troškova energije za sledeću odgovarajuću godinu. Obrazloženje i dokazi o alternativnoj vrednosti trebaju biti obezbeđeni u skladu sa ovim pravilom.
- 3 **Faza 2: Određivanje cena na malo**
  - 3.1 JSEE će podneti predlog o cenama na malo koje trebaju biti obuhvaćene u obračunu maksimalno dozvoljenih prihoda za sledeću odgovarajuću godinu, najmanje 50 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine. JSEE će, takođe, obuhvatiti sve odgovarajuće podatke i dokaze.
  - 3.2 Regulator će obavestiti JSEE najmanje 40 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine o tome da li usvaja ili ne cene na malo predložene od strane JSEE-a.
  - 3.3 Ukoliko regulator ne usvoji predlog o cenama na malo, tada regulator treba ponuditi neku alternativnu vrednost cena na malo koja treba biti obuhvaćena u obračunu maksimalno dozvoljenih prihoda za sledeću odgovarajuću godinu. Obrazloženje i dokazi o alternativnoj vrednosti trebaju biti obezbeđeni u skladu sa ovim pravilom.
- 4 **Faza 3: Određivanje maksimalno dozvoljenih prihoda i regulisanih cena na malo**

- 4.1 JSEE će podneti predlog o maksimalno dozvoljenim prihodima i potrebnom prilagođavanju regulisanih cena na malo za sledeću odgovarajuću godinu, najmanje 20 radnih dana pre početka sledeće odgovarajuće godine. JSEE će, takođe, u ovom podnesku, obuhvatiti sve odgovarajuće podatke i dokaze, uključujući i vrednost koja je vezana za sve komponente formula godišnjeg ažuriranja datih u Dodatku 1 kao i bilo koju drugu informaciju koju zahteva regulator.
- 4.2 Regulator može, od JSEE-a, na razuman način, zahtevati dodatna objašnjenja u vezi sa metodama obračuna predloga o maksimalno dozvoljenim prihodima ili regulisanim cenama na malo i, ukoliko se traži, JSEE treba pružiti, u što kraćem vremenskom roku, sve dodatne informacije ili objašnjenja koja zahteva regulator.
- 4.3 Regulator će obavestiti JSEE pre početka sledeće odgovarajuće godine o tome da li prihvata ili ne obračun maksimalno dozvoljenih prihoda i regulisanih cena na malo JSEE-a.
- 4.4 Ukoliko regulator prihvati predlog o maksimalno dozvoljenim prihodima i regulisanim cenama na malo, onda će to biti maksimalno dozvoljeni prihodi i regulisane cene na malo za sledeću odgovarajuću godinu.
- 4.5 Ukoliko regulator ne prihvati predlog o maksimalno dozvoljenim prihodima i regulisanim cenama na malo, regulator će dati objašnjenje i dokaze o tome, u skladu sa ovim pravilom. Regulisana cena na malo se neće promeniti sve dok regulator ne odobri alternativni predlog ili da svoj obračun maksimalno dozvoljenih prihoda i prilagodi dodatne regulisane cene na malo.
- 4.6 Svaka promena u prihodima koja može biti rezultat pogrešnog obračuna, pogrešnog izveštavanja ostvarenih regulisanih prihoda ili osporavanja vezanih za godišnja ažuriranja, biće obuhvaćena u sledećim odgovarajućim godinama.
- 4.7 JSEE se može žaliti li osporiti svaku odluku regulatora u skladu sa važećim propisima.

DODATAK 5 POSTUPAK VANREDNE REVIZIJE

- 1 Ukoliko se desi neki vanredni događaj, JSEE može zahtevati vanrednu reviziju.
- 2 Vanredna revizija ne može početi u toku tromesečne revizije ulaznih vrednosti ili pre završetka prethodne vanredne revizije.
- 3 Vanredna revizija može imati vezu i sa više vanrednih događaja. U tom slučaju, ovaj se dodatak bavi zajedničkim finansijskim uticajem ovih događaja.
- 4 U roku od 20 radnih dana nakon zahteva JSEE-a za vanrednu reviziju, JSEE treba predati izveštaj o finansijskom uticaju koji treba obuhvatiti sledeća pitanja:
  - 4.1 Opis vanrednog događaja koji je razlog zahteva za vanrednu reviziju;
  - 4.2 Opis uticaja vanrednog događaja na aktivnosti JSEE-a;
  - 4.3 Procena promene troškova JSEE-a na pružanje standardnih usluga potrošačima, regulisana za svaku godinu od dana kada se desio (ili počeo) vanredni događaj do kraja sadašnje odgovarajuće godine;
  - 4.4 Procena promene predviđenih prihoda od regulisanih cena na malo koje su rezultat vanrednog događaja za svaku godinu od dana kada se desio (ili počeo) vanredni događaj do kraja sadašnje odgovarajuće godine;
  - 4.5 Obračun finansijskog uticaja vanrednog događaja na JSEE, izračunato kao iznos promene u troškovima i prihodima za svaku godinu, koji se računa kao zbir promena u troškovima i prihodima iznad JSEE-a. Prihodi će se tretirati kao pozitivni broj a troškovi kao negativni broj; i
  - 4.6 Obračun u vezi sa time da li se očekuje da finansijski uticaj bude veći od praga materijalnosti, pomnožen sa prihodima koje je JSEE ostvario (u godini pre vanrednog događaja), pomnožen sa procentom odgovarajuće godine između dana kada se desio vanredni događaj i kraja odgovarajuće godine.
- 5 Ukoliko JSEE oceni da je finansijski uticaj veći od praga materijalnosti, onda treba u svom izveštaju obuhvatiti finansijski uticaj vanrednog događaja na maksimalno dozvoljene prihode i regulisane cene na malo. Predlog za vanredno prilagođavanje treba ispunjavati sledeće uslove:
  - 5.1 Vanredno prilagođavanje treba promeniti maksimalno dozvoljene prihode i regulisane cene na malo tako da sadašnja vrednost predviđenih izmena bude jednaka finansijskom uticaju vanrednog događaja;

- 5.2 Nova regulisana cena na malo treba biti u skladu sa metodologijom tarifne strukture i, kada je to moguće, u skladu sa postojećom tarifnom strukturom pre nego što se vanredni događaj desio; i
- 5.3 Vreme i struktura vanrednog usklađivanja će izbeći, kada je to moguće, trenutno povećanje tarifa za kategoriju potrošača (na primer ublažavanje uticaja vanrednog usaglašavanja unutar nekoliko godina).
- 6 Regulator može započeti vanrednu reviziju na zahtev JSEE-a. U tom slučaju, regulator će obavestiti JSEE i obuhvatiće opis vanrednog događaja kao i opis očekivanog uticaja. Zatim će JSEE pripremiti izveštaj o finansijskom uticaju kako je opisano u gornjem tekstu
- 7 Regulator može, na razuman način, zahtevati dodatna pojašnjenja o načinu njegovog obračuna u izveštaju o finansijskom uticaju kao i o vanrednom prilagođavanju i, na osnovu ovog zahteva, JSEE će regulatoru podneti, u što kraćem vremenskom roku, tražene informacije ili dodatna objašnjenja.
- 8 U roku od 20 radnih dana od dana prijema izveštaja o finansijskom uticaju, regulator će obavestiti JSEE o tome da li prihvata predlog JSEE-a za vanredno prilagođavanje ili ne. Regulator će odobriti predlog ukoliko:
  - 8.1 Ispunjava gore opisane uslove;
  - 8.2 Je obračunat na pravi način; i
  - 8.3 Uzima u obzir sve materijalne informacije koje su na raspolaganju tokom tog perioda.
- 9 Ukoliko regulator odobri predlog za vanredno prilagođavanje, nove regulisane cene na malo će odmah stupiti na snagu.
- 10 Ukoliko regulator ne odobri predlog za vanredno usaglašavanje, regulator treba da ponudi razloge i dokaze za to, u skladu sa ovim Pravilnikom. Regulisana cena na malo se neće prilagoditi.
- 11 JSEE se može žaliti ili osporiti bilo koju odluku regulatora u skladu sa važećim propisima.

DODATAK 6 VANREDNI DOGAĐAJI

- 1 Vanrednim događajima se smatraju:
  - 1.1 izmene u poreskim stopama koje se primenjuju za JSEE i koje nisu u potpunosti obuhvaćene prilikom godišnjih ažuriranja
  - 1.2 Svaki događaj više sile (force majeure), koji je definisan u Dodatku 7;
  - 1.3 Svaki drugi događaj koji ispunjava sve sledeće uslove:
    - (i) Nije pod kontrolom JSEE-a;
    - (ii) Nije u potpunosti obuhvaćen prilikom godišnjeg ažuriranja; i
    - (iii) Značajno se menjaju prihodi i/ili troškovi JSEE-a za jedan određeni period od 12 meseci, u toj meri da se može smatrati razumnim jer bi mogao preći prag materijalnosti (objašnjeno u Dodatku 5).
2. Pojava vanrednih događaja je dovoljna za početak vanredne revizije ali, kao što je predviđeno u Dodatku 5, događaj treba da pređe prag materijalnosti kako bi se uklopio u maksimalno dozvoljene prihode i regulisane tarife na malo.

DODATAK 7 DOGAĐAJI VIŠE SILE

- 1 Događaj više sile je događaj ili vanredno dešavanje koje obuhvata sve sledeće:
  - 1.1 Van je kontrole JSEE-a;
  - 1.2 JSEE ga ne može sprečiti;
  - 1.3 JSEE ga nije mogao izbeći ili prevazići; i
  - 1.4 JSEE nije njegov značajan uzrok.
- 2 Događaj više sile može obuhvatiti, ali nije ograničen na dole navedene događaje ili vanredne okolnosti kada su ispunjeni gore navedeni uslovi:
  - 2.1 Rat, ratno stanje ili vojne aktivnosti (bez obzira da li je rat objavljen ili ne), invazija, čin spoljašnjih neprijatelja;
  - 2.2 Pobuna, terorizam, sabotaža od strane osoba koji nisu zaposleni u JSEE-u, ugovarača ili pod-ugovarača, revolucija, ustanak, vojna vlast ili uzurpacija, ili građanski rat;
  - 2.3 Protesti, pobune, štrajk ljudi koji nisu zaposleni, ugovarača ili podugovornih stranaka;
  - 2.4 Ratna municija, eksplozivni materijali, jonizujuće zračenje ili radioaktivna zagađenja, osim kada stranka može koristiti tu municiju, eksplozivni ili radioaktivni materijal, i
  - 2.5 Prirodne katastrofe kao što su zemljotresi i poplave.

DODATAK 8 PRELAZNI PERIOD

- 1 Prelazni period će biti od 1. aprila 2012. do 31. marta 2015.
- 2 Dozvoljeni troškovi za energiju na veliko će se, tokom prelaznog perioda, obračunavati na sledeći način:
  - 2.1 Ukupni troškovi za električnu energiju na veliko JSEE-a trebaju biti raspodeljeni između regulisanih i neregulisanih potrošača na jednaki način a na osnovu potrošnje, osim ako ne postoji obaveza nekog drugog posebnog entiteta od strane JSEE-a koji uvozi energiju za snabdevanje nekvalifikovanih potrošača, na osnovu Zakona o električnoj energiji. U tom slučaju, troškove uvoza od strane entiteta koji je nosilac ove obaveze, kao što tereti JSEE, će u potpunosti snositi nekvalifikovani potrošači.
- 3 U skladu sa Zakonom o energetsom regulatoru, unakrsne subvencije između kategorija potrošača se dozvoljavaju tokom prelaznog perioda na sledeći način:
  - 3.1 U slučajevima kada postoji značajna distorzija istorijskih cena, regulisane cene na malo mogu obuhvatiti unakrsne subvencije između kategorija potrošača;
  - 3.2 Unakrsne subvencije će se postepeno uravnotežavati do 31.decembra 2014. pri čemu od tog datuma nadalje neće biti unakrsnih subvencija; i
  - 3.3 Sa ciljem ponovnog uspostavljanja ravnoteže tokom prelaznog perioda, struktura regulisanih cena na malo se može promeniti unutar odgovarajućih godina. Promene koje su ograničene od strane regulatora tokom revizije ulaznih vrednosti na način na kome se ublažava ponovno uspostavljanje ravnoteže. Promene u cenovnoj strukturi će se sprovoditi u isto vreme kada i godišnja ažuriranja.
- 4 Tokom prve revizije ulaznih vrednosti i godišnjeg ažuriranja važi sledeći raspored:
  - 4.1 Regulator pokreće reviziju ulaznih vrednosti ne kasnije od 60 radnih dana pre početka prve odgovarajuće godine prelaznog perioda.
  - 4.2 Regulator će pripremiti privremenu procenu ne kasnije od 45 radnih dana pre početka prve odgovarajuće godine prelaznog perioda.
  - 4.3 Regulator će doneti konačnu odluku u vezi sa ulaznim vrednostima ne kasnije od 30 radnih dana pre početka prve odgovarajuće godine prelaznog perioda.
  - 4.4 JSEE treba predati dokument sa svojim predlogom za troškove na malo, dozvoljene maksimalne prihode i regulisane cene na malo u isto vreme i ne kasnije od 25 radnih dana pre početka prve odgovarajuće godine prelaznog perioda.
  - 4.5 Regulator će doneti svoju konačnu odluku pre početka prve odgovarajuće godine prelaznog perioda.